

የሰ/መ/ቁ. 25031

ታህሳስ 1 ቀን 2000 ዓ.ም.

ዳኞች፡- መንበረፀሐይ ታደሰ

ፍስሐ ወርቅነህ

ሐጎስ ወልዱ

ሒሩት መለሠ

ታፈሰ ይርጋ

አመልካች፡- ወ/ሮ አልታየወርቅ ኃ/ማርያም - ጠበቃ አርአያ

ተጠሪ፡- አቶ ዓለማየሁ ገለቱ - ጠበቃ ጌታቸው እንግዳ

መዝገቡ ተመርምሮ ቀጥሎ የተመለከተው ፍርድ ተሰጥቷል።

ፍርድ

ይህ የሰበር አቤቱታ ሊቀርብ የቻለው በፌዴራል መጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት በፍርድ ባለመብት የአሁን ተጠሪና በፍርድ ባለዕዳው መካከል አፈፃፀም ቀጥሎ የአሁን አአመልካች በፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ. 418 መሠረት አፈፃፀሙን በመቃወም ያቀረቡት አቤቱታ ተቀባይነት ሳያገኝ በመቅረቱና ጉዳዩን በይግባኝ የተመለከተውም የፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤት ይግባኝን ውድቅ በማድረጉ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ተፈጽሟል በማለት አመልካች ቅሬታ በማቅረባቸው ነው።

የክርክሩ ሂሳብም ባጭሩ ሲታይ የአሁን አመልካች በፌዴራል መጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት በፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ. 418 መሠረት ባቀረቡት አቤቱታ አፈፃፀም እየቀጠለበት ያለው በወረዳ 25 ቀበሌ 01 ክልል የሚገኘውና በሚች አቶ አበራ ገብረስላሴ ስም የተመዘገበውን የቤ/ቁ. 650 የሆነውን ቤት ሰኔ 21 ቀን 1995 ዓ.ም. በተፃፈ ውል ከሚች ወራሾች ሕጋዊ ወኪል ከሆኑት ከፍርድ ባለእዳ ከወ/ሮ አልማዝ ከበደ ላይ በብር 140 ሺህ በመግዛት ቤቱን ተጨማሪ ገንዘብ በማውጣት ያሻሻልኩት ሲሆን የፍርድ ባለመብት ከቤቱ ሽያጭ ገንዘብ ላይ ድርሻቸውን መጠየቅ ሲችሉ አመልካች

የገዙት ቤት በሐራጅ እንዲሸጥ ያቀረቡት ጥያቄ አግባብነት ስለሌለው የሐራጅ ሽያጭ ቀሪ እንዲሆን ይታዘዝልኝ በማለት ጠይቀዋል።

የፌዴራል መ/ደ/ፍ/ቤትም የፍርድ ባለመብትን ክርክር ከተቀበለ በኋላ ጉዳዩን መርምሮ አመልካችና የፍርድ ባለዕዳ ባደረጉት የቤት ሽያጭ ውል የፍርድ ባለመብት እስካልተስማሙ ድረስ ከሽያጭ ገንዘብ ላይ ድርሻውን እንዲቀበሉ የማይገደዱ ከመሆኑም በላይ አመልካች በሐራጅ እንዲሸጥ በተባለው ቤት ላይ ቀዳሚ መብት የሌላቸው በመሆኑ አቤቱታው ተቀባይነት የለውም በማለት አፈፃፀሙ እንዲቀጥል ትዕዛዝ ሠጥቷል።

ይግባኝ የቀረበለትም የፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤት ይህንኑ ትዕዛዝ አጽንቶታል።

ይህ ሰበር ችሎትም የቀረበውን አቤቱታ መርምሮ ለሰበር ያስቀርባል ብሎ ግራ ቀኙን አክራክሯል።

ምላሽ ማግኘት የሚገባውም የጉዳዩ ጭብጥ አመልካች ገና ከመነሻው አቤቱታቸውን በፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ.418 መሠረት ማቅረባቸው አግባብነት ነበረውን? የሚለው ሆኖ ስለተገኘ ከዚህ አኳያ ተመርምሯል።

በዚህ ሰበር ችሎት ግራ ቀኙ ክርክር ሲያደርጉ ለክርክሩ መነሻ ምክንያት የሆነውና በወረዳ 25 ቀበሌ 01 ክልል የሚገኘው ቁጥር 650 የሆነው ቤት የፍርድ ባለመብት በነበሩት በአሁን ተጠሪና የፍርድ ባለዕዳ በነበሩት በወ/ሮ አልማዝ ከበደ መካከል ዋናው ክርክር ሲደረግ በዚህ ቤት ላይ ፍርድ ያረፈበት መሆኑን ግራ ቀኙ ተጠይቀው አረጋግጠዋል። ለክርክሩ ምክንያት በሆነው ቤት ላይ ፍርድ አርፎበታል ከተባለ ደግሞ ይህ ውል ፍርድ ሊሰረዝልኝ ይገባል የሚለው ወገን አቤቱታ ማቅረብ ያለበት በፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ. 358 መሠረት እንጂ በ418 መሠረት ሊሆን አይችልም። ምክንያቱም ሁለቱ የሥነ-ሥርዓት ድንጋጌዎች የተለያዩ ዓላማና ውጤት ያላቸው ስለሆነ ነው።